

Sygn. akt XII Ga 1126/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie XII Wydział Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- SO Bożena Cincio-Podbiera

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 11 sierpnia 2021 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko J. P. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie

z dnia 5 października 2020 roku, sygn. V GC 1476/18

oddala apelację.

SSO Bożena Cincio-Podbiera

XII Ga 1126/20

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 października 2020 roku Sąd Rejonowy w Tarnowie oddalił powództwo (...) sp. z o.o. w W. skierowane przeciwko J. P. (1) jako nieudowodnione. W ocenie Sądu Rejonowego opartej o analizę przedstawionych dokumentów i zeznania świadków dochodzona opłata za nielegalny pobór gazu w wysokości 830,64 zł, naliczona na podstawie taryfy numer 3 i treści notatki z czynności eksploatacyjnych z dnia 7 września 2016 roku nie przypada stronie powodowej albowiem o ile strona powodowa jako podstawę naliczenia opłat za nielegalny pobór paliwa gazowego wskazała brak zawarcia przez pozwanego umowy, o tyle nie wykazała kiedy, w jaki sposób i na jakiej podstawie umowa na dostawę gazu dla pozwanego została z nim rozwiązana. Na tą okoliczność strona powodowa nie przedstawiła żadnego dokumentu, nie zaoferowała nawet umowy o dostawę gazu, która uprzednio łączyła powoda z dostawcą. Wskazał przy tym Sąd Rejonowy, że z zeznań świadków wnioskowanych przez stronę powodową a dotyczących okoliczności sporządzenia notatki z dnia 7 września 2016 roku związanej ze zdjęciem gazomierza wynika, że od razu po zdemontowaniu urządzenia u pozwanego założono nowy gazomierz wobec stwierdzenia, że nowa umowa na pobór gazu została z pozwanym zawarta. Równocześnie z notatki tej wynika, iż podstawą demontażu gazomierza było zadłużenie pozwanego z tytułu opłat, nie zaś nielegalny pobór paliwa. Natomiast z przedstawionego przez stronę powodową protokołu z dnia 7 grudnia 2016 roku podpisanego jednostronnie przez przedstawiciela strony powodowej wnosić należy, że pozwanemu w związku z nielegalnym poborem gazu bez zawartej umowy naliczono przedmiotową opłatę. Nie wskazano przy tym przez jaki okres czasu nielegalny pobór miałby mieć miejsce i nie dokonano oględzin w lokalu. Sąd pierwszej instancji stanął na stanowisku, że sformułowanie zawarte w podpisanym przez

pozwanego piśmie z dnia 7 września 2016 roku, sprowadzające się do akceptacji możliwości skorygowania rozliczenia poboru paliwa dokonanego na podstawie zużycia szacunkowego do wysokości poboru zgodnego ze wskazaniem zdemontowanego gazomierza nie oznacza stwierdzenia nielegalności poboru gazu. Podkreślił Sąd Rejonowy, że w tych okolicznościach nie można przyjąć dopuszczalności naliczenia opłat za nielegalny pobór gazu bez dokładnego, jasnego i precyzyjnego wykazania podstawy nielegalnego poboru i tego w jakim konkretnie okresie zdarzenie miało miejsce. W braku wykazania okoliczności faktycznych, których zaistnienie determinuje możliwość skutecznego wpisania roszczenia w odpowiednią podstawę prawną Sąd Rejonowy uznał roszczenie za niewykazane w rozumieniu art. 6 k.c.

Apelacja strony powodowej zarzuca Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo energetyczne przez uznanie, że nie służy jej prawo do opłaty z tytułu nielegalnie pobranego paliwa gazowego podczas, gdy sprzedawca rozwiązał z pozwanym umowę na dostawę gazu, a mimo tego pozwany nadal pobierał paliwo. Podniesiono zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. przez brak zgromadzenia materiału dowodowego w zakresie postulowanym przez stronę powodową. Naruszenia art. 236 k.p.c. strona apelująca dopatrywała się w braku wydania przez Sąd Rejonowy postanowienia dowodowego w zakresie wniosku powódki o zobowiązanie sprzedawcy gazu do przedłożenia dokumentacji związanej ze stosunkiem prawnym łączących sprzedawcę gazu i pozwanego. Domagając się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa w całości strona powodowa wносиła też o zobowiązanie sprzedawcy gazu (...) spółka z o.o. w K. do przedłożenia umowy kompleksowej na dostawę paliwa gazowego i wskazania daty jej rozwiązania oraz przedłożenia wypowiedzenia tej umowy wraz dowodem jego doręczenia i wskazaniem przyczyn, dla których kontrakt wypowiedziano. W motywach apelacji strona powodowa odwołała się do treści art. 248 k.p.c. wskazując, iż dokumenty, o których mowa znajdują się w spółce pozostającej sprzedawcą paliwa wobec czego Sąd Rejonowy winien był uwzględnić wniosek strony skarżącej i zwrócić się do tego podmiotu o określone dokumenty. Zdaniem apelanta Sąd Rejonowy swoim zaniechaniem istotnie naruszył reguły postępowania dowodowego. Wskazał też skarżący, że naliczono opłaty przy uwzględnieniu stanu licznika w dniu demontażu i stanu oszacowanego na dzień rozwiązania umowy kompleksowej wobec czego została ona obliczona w sposób prawidłowy, w oparciu o zasady wynikające z taryfy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest nieuzasadniona.

Apelacja opiera się na założeniu, że Sąd Rejonowy uchybił zasadom postępowania dowodowego co doprowadziło do pominięcia jego istotnej części i w efekcie posiadało wpływ na wynik procesu. Strona powodowa bowiem domagała się od Sądu Rejonowego zwrócenia się do (...) o materiał dowodowy, na którym oparła powództwo, a to w ramach art. 248 k.p.c., czego Sąd Rejonowy nie uczynił. Równocześnie, z okoliczności braku dowodów, o czym mowa w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, Sąd wyciągnął negatywne wnioski w odniesieniu do strony skarżącej.

Zauważyć zatem należy, że w uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wyjaśnił, iż „strona powodowa jako profesjonalista, występując z pozwem winna przygotować się i skompletować wszystkie dokumenty wykazujące zasadność objętego nim roszczenia, w tym także jak wskazywana przez nią, a nie dołączona umowa dostawy gazu i dokument wskazujący na jej rozwiązanie, nawet, gdyby wiązało by się to z uzyskaniem tych dokumentów od innych podmiotów”. Sąd Okręgowy stanowisko to w pełni podziela. Nie jest bowiem rolą sądu meriti kompletowanie dokumentów dotyczących spraw czyli zastępowanie w tych czynnościach czy to powoda czy pozwanego. Art. 248 kodeksu postępowania cywilnego dotyczy wszak sytuacji, w których strona nie może uzyskać stosownej dokumentacji albowiem z powodów obiektywnych dostęp do nich jest dla strony niemożliwy lub strona będąca w jego posiadaniu odmawia jego udostępnienia, czy też treść dokumentu zawiera tajemnicę niejawną. Norma ta dotyczy też sytuacji, w której niezbędne jest przedłożenie oryginału dokumentu będącego w posiadaniu strony przeciwnej czy strony trzeciej. Kompetencje sądu w zakresie zastosowania art.248 k.p.c. należy natomiast odróżnić od obowiązku strony przedstawiania dowodów w celu poparcia własnych twierdzeń. Zgodnie bowiem z treścią art. 3 k.p.c. w oraz art. 227 k.p.c. to strony mają obowiązek przedstawiania dowodów sądowi, a to celem ustalenia okoliczności faktycznych sprawy. Jeśli bowiem strona artykułuje określone twierdzenie związane z wykazaniem swojego prawa /fakt prawotwórczy lub prawo niweczący/ to obowiązana jest twierdzenie takie poprzeć dowodem. Dowody adekwatne do rodzaju

sprawy i okoliczności winny być zaoferowane już w pozwie bądź w odpowiedzi na pozew, w sprzeciwie czy zarzutach. Przerzucenie obowiązku gromadzenia dowodów na sąd nie znajduje żadnego uzasadnienia. Gdyby zatem zaistniały okoliczności uniemożliwiające stronie powodowej przedstawienie dokumentów, o których mowa wniosek o zastosowanie art. 248 k.p.c. byłby uwzględniony. Okoliczności takie jednak nie zachodziły. To, iż strona zajmująca się zawieraniem umów dostaw paliwa i ich rozliczaniem stanowi odrębny podmiot od podmiotu, którym pozostaje strona powodowa nie stanowi okoliczności obowiązujących sąd orzekający do nakładania na określony podmiot obowiązku przedstawienia dokumentów. Strona powodowa bowiem nie wykazała czy w ogóle istniały jakiegokolwiek przeszkody w uzyskaniu przez nią bezpośrednio od spółki działającej w ramach postanowień ustawy Prawo energetyczne i innych norm związanych z tym tematem, a równocześnie spółki związanej ze stroną powodową, przedmiotowych dokumentów. Brak dowodu aby strona powodowa zwracała się do (...) Obrót Detaliczny o dowody, które winna była zdaniem Sądu Rejonowego przedstawić. Brak jest dowodu aby wniosek taki nie został przez (...) uwzględniony, co stanowiłoby podstawę do przejęcia inicjatywy przez sąd meriti. W ocenie Sądu Okręgowego specyfika w obrocie paliwem gazowym, na którą powołuje się strona apelująca, nie stanowi żadnej przeszkody do podjęcia czynności, polegających na zwróceniu się do tego podmiotu o przedstawienie dokumentów związanych ze sprawą. Jak wskazano, strona powodowa nawet nie wykazała by próbowała czynności takie podjąć. Zarzuty apelacji w tym zakresie należy więc uznać co najmniej za niezrozumiałe. Nie istniały bowiem, a w każdym razie nie zostały wykazane, przeszkody w uzyskaniu stosownych dowodów samodzielnie przez stronę powodową.

Artykuł 6 k.c. określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, przy czym sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne/ wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 lipca 2019 roku, I ACa 63/19/.

Zaznaczyć też trzeba, że art. 227 k.p.c. jest źródłem uprawnień strony a nie źródłem obowiązków sądu / wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 czerwca 2020r., V ACa 144/20, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 listopada 2019r., I ACa 966/18/.

Skoro więc dowodów tych strona powodowa nie przedstawiła to tym samym zgodnie z treścią art. 6 k.c. nie wykazała okoliczności uzasadniających jej powództwo. W tym stanie rzeczy nawet przyjęcie, że opłatę co do zasady naliczono prawidłowo nie zmienia zasadności stanowiska Sądu Rejonowego, a to wobec braków dowodowych, które Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wypunktował. W takich okolicznościach Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku strony powodowej o zobowiązanie (...) do przedłożenia umowy kompleksowej na dostawę paliwa dla gazowego i wskazania daty w jaki została rozwiązana oraz przedłożenia innych dokumentów związanych ze sprawą.

W tym stanie rzeczy apelację oddalono jako niezasadną, na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Bożena Cincio-Podbiera